

dog ikke Mening. I reel Henseende betyder det ikke noget, idet det kun er den franske Tekst, som bliver sanktioneret, og det er den, man vil komme til at rette sig efter.

En Konvention imellem Danmark og de brasilianske Forenede Stater er maa-ske ikke af videre Betydning; det er ikke sandsynligt, at der vil komme større Sager dem imellem, men det har sin Betydning at faa afsluttet saa mange af disse Voldgiftstraktater som muligt, og vi maa begynde med Yderkanterne for forhaabentlig en Gang med Tiden at trænge ind til Centrum. Men saadanne Voldgiftstraktater have ingen Betydning, medmindre der staar en Magt bagved, hidtil har det været Militærmagt. Vi, de smaa, der have været Vidne til, hvor lidt Traktater betyde, kunne kun haabe, at Fredsvillien og Voldgiftstanken kunne blive den Magt, der med Tiden kan erstatte den militære Magt. Det var i 1909, at Brasilien henvendte sig til de tre nordiske Riger om at afslutte saadanne Konventioner. Norge og Sverige afsluttede Traktater med Brasilien efter Stormagtstypen, det vil sige, at de i Konventionen have indført Bestemmelsen om, at „undtagne fra Voldgift er ethvert Tvi-stepunkt, som angaar Staternes Livsinteresser, Uafhængighed, Integritet eller Ære.“ Men det danske Udenrigsministerium vilde ikke afslutte en saadan Voldgiftstraktat efter Stormagtstypen. Og nu have vi faaet en Konvention, afsluttet efter den Type, som er Idealet, ligesom vi have det med Portugal, hvor disse Undtagelsestilfælde ikke findes.

Vi kunne kun komplimentere det danske Udenrigsministerium, det har opnaaet det bedste Resultat, som i saa Henseende kan opnaas. Der fremkom alligevel Indvendinger oppe i Landstinget, Indvendinger, der i og for sig kunne være berettigede, men som der imidlertid ikke er noget at gøre ved. Sagen forholder sig saaledes, at ved Haager-Kongressen i 1899 blev det bestemt, at inden man gik til Voldgiftsdomstolen, skulde der tilvejebringes et compromis spécial, d. v. s., at tre Ting skulde fastslaaes: Stridens Genstand, Omfanget af Voldgiftsmandens eller Voldgiftsmændenes Myndighed og endelig de Frister, der ville være at iagttage med Hensyn til Voldgiftsrettens Sammentræden og Procedure. Oversættelsen her oversætter compromis spécial ved „Voldgiftsaftaler“, medens der tidligere var en anden Oversættelse, der formentlig var ringere. Jeg vil dog gøre opmærksom paa,

at Voldgiftsaftaler er et meget uheldigt Udtryk. Naar man ikke kan finde et bedre dansk Udtryk, er det utvivlsomt bedst at blive ved det franske compromis spécial.

Men hvorledes skal man komme over det, naar Staterne ikke kunne blive enige om dette compromis spécial? Haager-Kongressen vedtog i saa Henseende i 1907 en Artikel 53, hvori det hedder, at hvis Staterne ikke kunne blive enige om dette compromis spécial, skal det fastsættes af Domstolen i Haag. Denne Artikel 53 har paavirket de Traktater, vi have afsluttet med Frankrig, Portugal, Italien og Norge. Det bestemmes der, at kunne Staterne ikke efter 1 Aars Forløb blive enige om compromis spécial, skal Haager-Domstolen bestemme det. Brasilien og Nordamerikas forenede Fristater vilde imidlertid ikke gaa med til denne Artikel 53; vi kunde derfor heller ikke faa denne Bestemmelse ind i den Konvention, vi afsluttede med De nordamerikanske Fristater. Den Gang var der ingen, der gjorde opmærksom paa det, og der opstod paa Rigsdagen ingen Tvivl om, hvorvidt det var rigtigt at afslutte en saadan Traktat. Men paa een Gang er en saadan Tvivl nu opstaaet. Naar Brasilien ikke vil gaa ind paa, at compromis spécial afgøres af Voldgiftsdomstolen i Haag, er Grunden imidlertid den, at det ikke kan gaa ind derpaa, fordi det har en Forfatningsbestemmelse om, at ingen Aftale kan træffes med Udlandet, uden den er vedtagen i den lovgivende Forsamling. Derved er der intet at gøre. Hvis vi ville have en Konvention med Brasilien, maa vi finde os deri. For vort Vedkommende kan Regeringen afgive dette compromis spécial uden at forelægge det for den lovgivende Forsamling. Formelt set kan Bestemmelsen vel være uheldig, men i Realiteten vil det utvivlsomt intet betyde. Derfor har ogsaa Landstingets Flertal bøjet sig og fulgt det Mindretal, der mente, som jeg mener, at det ikke har noget at betyde, og gik med til at henstille til Tinget at give sit Samtykke til, at denne Konvention blev afsluttet, hvilket jeg herved ogsaa skal anbefale dette høje Ting at gøre.

Konseilspræsidenten (Klaus Berntsen):

Allerede for nogle Aar siden indledede den brasilianske Regering Forhandlinger med det danske Udenrigsministerium om en Voldgiftstraktat, men Forhandlingerne blev afbrudte af den Grund, at den brasilianske Regering fastholdt, at det skulde